

DON BOSCO

JUBILEUMEDITIE

WAT IS ZO INSPIREREND AAN DON BOSCO IN DEZE TIJD?

15 JAAR **SAMENWERKING**
NEDERLAND EN VLAANDEREN

DON BOSCO
JEUGDHULP

**WAAR KAN IK
TERECHT VOOR?**

Het lijkt wel of het gisteren was: de officiële samenvoeging in 2005 van de salesiaanse provincies Vlaanderen en Nederland tot één provincie. Bij deze belangrijke gebeurtenis die plaatsvond in Don Bosco Hechtel was zelfs de toenmalige Algemeen Overste aanwezig.

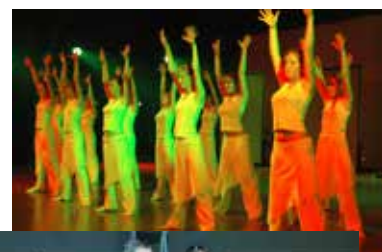
Centrale activiteit van die dag was een indrukwekkend spektakel: een wervelende show waarin enkele honderden jonge mensen de droom van Don Bosco in een geactualiseerde versie tot leven brachten. Logisch dat er veel jongeren bij betrokken waren, want zij zijn de bestaansreden van een salesiaanse provincie.

Tot vijftien jaar geleden schreven beide provincies hun eigen geschiedenis. Uiteraard waren er verschillen in mentaliteit, in interpretatie van salesiaanse waarden, in genomen beleidsopties. Maar de fundamentele bindfactor was Don Bosco met zijn charisma voor de armste en meest kwetsbare kinderen en jongeren, wat ons van beide kanten meteen op eenzelfde golflengte bracht. Het liet ons toe vanaf 2005 'samen' de geschiedenis van Don Bosco in Nederland-Vlaanderen te schrijven.

De eigenheid en de verscheidenheid van Vlaanderen en Nederland werden een rijkdom en een permanente uitnodiging tot dialoog. Het wederzijdse vertrouwen deed ons steeds sterker naar elkaar toe groeien. Een gezamenlijk beleid, gezamenlijke initiatieven, respect voor wat de voorgeschiedenis geweest is, samenwerking op domeinen als geloofsverdieping en vorming ... het zijn allemaal pijlers van een eenheid die doorheen de jaren steeds concreter geworden is.

Een mooi voorbeeld van de samenwerking is het domein van de communicatie: we hadden al enkele

ZIE, IK MAAK ALLES NIEUW

jaren een gezamenlijke website (of je donbosco.nl of donbosco.be intypt, je komt op dezelfde site terecht) en nu zetten we de stap naar een fusie van Don Bosco Vlaanderen en Don Bosco NU tot één tijdschrift.

Met alle salesianen, met de hele Salesiaanse Familie (zusters, medewerkers, vrijwillig(st)ers, oud-leerlingen ...) en met de duizenden mensen die Don Bosco dagelijks realiseren in een brede variatie van sectoren, werken en initiatieven van het salesiaanse landschap ontwikkelen we als provincie een sterke dynamiek die ontelbare kinderen en jonge en gewone mensen ten goede komt.

Aan jullie allen die hiervoor staan wil ik oprecht 'dank u wel' zeggen, zeker na het voorbije jaar dat gedomineerd werd door corona. De dreiging is er gelukkig niet in geslaagd de Don Boscobeweging vleugellam te maken. Integendeel, voor veel Don Boscowerkers was het een extra drijfveer om belangeloos en met veel creativiteit een opvangnet te bieden aan zovelen die lijden onder deze crisis. Straks vieren we Kerstmis. Het zal anders zijn dan anders. We hopen allemaal dat niemand kerst moet vieren in eenzaamheid of angst. Elk van ons kan voor iemand het verschil maken met een klein gebaar, een telefoontje of een eenvoudige attentie. Wat de omstandigheden ook zijn, Kerstmis is en blijft een feest van hoop op nieuw leven: Gods Zoon wordt geboren, elke keer weer opnieuw, in ieder mensenkind. Het is mijn wens dat ieder van jullie mag ervaren wat God ons eens en voor altijd toegezegd heeft: "Zie, Ik maak alles nieuw."

Hierbij wens ik alle Don Boscolezers goede gezondheid, gezegende kerstdagen en een goede wissel naar 2021 toe.

Wilfried wambeke sdb,
Provinciaal

Wilfried Wambeke

REDACTIONEEL

Het was 7 februari 1877 toen Don Bosco voor de eerste keer sprak over een tijdschrift dat hij wilde lanceren. Hij noemde het een Bollettino; korte nieuwsberichten in de vorm van een maandelijks bulletin. De Bollettino Salesiano moest de band onderhouden tussen de salesianen en de steeds groter wordende groep van medewerkers. In een politiek woelige tijd was Don Bosco heel behoedzaam en hield hij zich ver van alles wat het vermoeden van inmenging zou aanwakken. Het ging hem om de kern van zijn roeping: de zorg voor de arme en verlaten jongeren. Zo gaf hij het evangelie van Jezus Christus handen en voeten. Voor die opdracht had hij veel mensen nodig die zich op verschillende manieren inschakelden in zijn project voor de jeugd en die wilde hij bereiken met zijn magazine.

Overal in de wereld brengen Don Boscotijdschriften informatie over het reilen en zeilen van de salesiaanse beweging. Don Bosco NU sluit met dit nummer de 80ste jaargang af en bij Don Bosco Vlaanderen is dit het laatste nummer van de 124ste jaargang. Beide tijdschriften worden één en nemen een nieuwe start om u te informeren over Don Bosco in Nederland en in Vlaanderen. Nieuws en achtergronden uit een familie die jonge mensen de geborgenheid van een thuis wil bieden, die een school voor het leven kan zijn, die de ontspannende ruimte geeft van een speelterrein en de zin van het leven bespreekbaar en tastbaar maakt. In deze evangelische traditie gaan we verder met een bijzondere aandacht voor jongeren aan de rafelrand van de maatschappij.

We blijven Don Bosco in Vlaanderen en in Nederland in de kijker zetten op de website, op de sociale media en in ons tijdschrift. Vanuit onze spirit bouwen we mee aan een leefbare wereld voor iedereen en aan een kerkgemeenschap waar hoop, geloof en liefde dagelijks vorm krijgen.

Namens de gezamenlijke redactie wens ik je met dit jubileumnummer veel leesplezier en inspiratie.

Bart Decancq Gedelegeerde in de provinciale raad voor sociale communicatie

COVERFOTO'S

Celeste (rechts, 8 jaar) was dit jaar nieuw bij het Vakantiebos en krijgt geen genoeg van Don Bosco; tegenwoordig sport ze er elke week. **Ada** (midden) uit Italië is nu een jaar in Rijswijk en is niet van plan te vertrekken, ze blijft als vrijwilligster verbonden aan Don Bosco nadat haar EVS (European Voluntary Service) periode na 12 maanden voorbij is. Links zie je **Kenny**, die regelmatig een Don Bosco jongerencentrum bezoekt.

TIP Geef dit nummer na lezing door aan familie, burens, collega's of vrienden

In dit nummer worden zes belangrijke Don Boscosectoren uitgelicht.

- 4 Vorming: Don Bosco belicht
- 5 Vorming: Inspirerende Don Bosco cursus
- 6 De salesiaanse familie deel 1
- 8 De sector jeugdhulp
- 9 Verzameld nieuws; In Memoriam
- 10 De salesiaanse familie deel 2
- 11 De sector vrije tijd
- 12 De sector onderwijs
- 14 Missie
- 15 Ontwikkelingssamenwerking / VIA Don Bosco
- 16 Ter inspiratie...

Voor meer informatie:
www.donbosco.be of www.donbosco.nl

Feliciteer Don Bosco met een jubileumgift!
U kunt uw gift overmaken naar
IBAN NL88 INGB 0000 7140 05 t.n.v. Stichting
Don Bosco o.v.v. 'jubileumgift'. Hartelijk dank!
Tip: Doneren kan ook via de doneerknop op de
website www.donboscowerken.nl

COLOFON
'Don Bosco' is het driemaandelijks contactblad van de salesianen van Don Bosco in Nederland en Vlaanderen. Het heeft tot doel een breed publiek te informeren over activiteiten die geïnspireerd zijn door Don Bosco. De congregatie van de salesianen wijdt zich in navolging van de stichter, de Italiaanse priester Don Bosco, aan jeugd- en jongerenzorg. Een abonnement kun je gratis aanvragen. Oplage: 30.000.

DIRECTEUR
Wilfried Wambeke sdb

REDACTIE
Bart Decancq sdb (hoofdredacteur)
Wim Flapper sdb (hoofdredacteur)
Koos Meijerink (eindredacteur)
Tim Bex
Jurgen Renders
Pascale Laevens
Firmin Vanspauwen
Bram Reekmans
Laurens Vanderbrugghen

CONTACT REDACTIE
flapper.w@donbosco.nl

CONCEPT & ONTWERP
www.heldergroen.nl

ABONNEMENT
Don Bosco,
Wiekslag 2c,
3871 AS Hoevelaken,
tel: 033 844 75 05
info@donbosco.nl
www.donbosco.nl

FOTO'S
Don Bosco Media
Gerard Schoorl
Richard van Hoek

ISSN
0167-3203

TNT POST PERIODIEKEN
REGISTRATIENUMMER
36552

Copyright, © 2020

Het volgende magazine van Don Bosco verschijnt in februari 2021.

HET EIGENE VAN DON BOSCO DE ZORG OM DE ZIEL

Giovanni Bosco, een boerenjongen uit de Becchi (Noord-Italië) had een droom: hij wilde priester worden. Geen parochiepriester of priester verbonden aan een adellijke familie, zoals zou blijken, maar een priester voor jongeren en in het bijzonder voor de meest kwetsbare onder hen. Een uitzonderlijke keuze in de negentiende eeuw.

Carlo Loots,
verantwoordelijke
van Don Bosco
Vorming & Animatie,
belicht de persoon
van Don Bosco en
de toepassing van
zijn pedagogische
opvattingen vandaag.

Passie voor God en passie voor jongeren kenmerkten Don Bosco. Zijn grootste bekommernis was: de ziel van die jongeren redden. Door zijn directe omgang met straatkinderen in Turijn ontdekte hij hoe groot hun nood was aan een plek waar ze welkom waren en zich thuis konden voelen, hoe ze nood hadden aan een gedegen opleiding om zich op de arbeidsmarkt te kunnen handhaven, hoe het hen ontbrak aan kansen tot gezonde ontspanning en hoe onwetend ze waren op gelovig vlak. Hij was ervan overtuigd dat hij door jongeren op deze terreinen een perspectief te bieden, ten volle aan zijn roeping als priester beantwoordde. In het Oratorio van Valdocco (Turijn) speelde hij op deze noden in. Hij bood er de jongeren onderdak, zorgde voor onderwijs en ontspanningsmogelijkheden en besteedde veel aandacht aan hun geloofsopvoeding. Zo droeg hij bij tot hun ontwikkeling tot rechtschapen burgers en goede christenen.

Het Oratorio was echter geen eenmanszaak. Don Bosco kon rekenen op de inzet van vele gedreven medewerkers. Hij aarzelde niet om jongeren die al wat langer in Valdocco verbleven in te schakelen en verantwoordelijkheid te geven. Een aantal van hen vraagt hij om zich voor het leven met het Oratorio te verbinden. Dit is het begin van de congregatie van de salesianen.

Don Bosco heeft nooit een pedagogische opleiding genoten. Zijn omgang met de jongeren was in grote mate gebaseerd op ervaring en gezond verstand. Wanneer hij later uitgedaagd wordt om zijn pedagogische principes op papier te zetten, komen dezelfde overtuigingen steeds terug. Opvoeden betreft de ontwikkeling van heel de persoon: hoofd, hart en handen. Opvoeding en pastoraal (zielzorg in zijn tijd) gaan dan ook hand in hand.

Opvoeden is gebaseerd op vertrouwen

Als relationeel gebeuren is opvoeden gebaseerd op vertrouwen. Dit vertrouwen vertaalt zich in een hartelijke omgang en gemeende interesse van de volwassene in de jongeren. Leerkrachten en opvoeders dienen aanwezig te zijn waar ook de jongeren zijn en voor hen aanspreekbaar en beschikbaar te zijn. Die aanwezigheid en interesse werken preventief en creëren een familieklimaat. Natuurlijk moeten er ook grenzen worden gehanteerd, maar dit op een redelijke wijze, rekening houdend met de wispelturigheid eigen aan jongeren. Don Bosco leefde deze 'assisterende aanwezigheid' zelf voor.

Deze intuïties en aanpak van Don Bosco zijn ook vandaag nog relevant. Tenminste wanneer we ze in gesprek brengen met inzichten uit de menswetenschappen en met de ervaringen van leerkrachten en opvoeders die in de praktijk staan.

Dit hebben de salesianen gedaan bij het ontwikkelen van een nieuwe editie van hun opvoedingsproject: 'Opvoeden met Don Bosco als gids en tochtgenoot', een bron van inspiratie voor al wie zich in de geest en stijl van Don Bosco wil inzetten voor jongeren.

Het boek is voor 20 euro verkrijgbaar in de webshop.

VORMING & ANIMATIE

De interne vormingsdienst van Don Bosco heeft als uitdaging: Don Bosco vandaag een plaats geven. Zij doet dit met een eigen vormingsaanbod in Nederland en Vlaanderen dat kansen biedt ter stimulering van de ontwikkeling als professional en persoon. Altijd in salesiaanse stijl en steeds met een knipoog naar Don Bosco. Er zijn vormingsactiviteiten van een dagdeel maar ook langlopende trainingen zoals de cursus "Don Bosco en zijn erfgoed" die twee jaar duurt met maandelijks één dag vorming. We vroegen twee deelnemers van deze cursus naar hun ervaringen.

Shari Vonck,
29 jaar, leerkracht
godsdienst en PAV
(Project Algemene
Vakken) bij Don Bosco
Groenveld.
Shari heeft net haar
cursus van twee jaar
afgerond.

David Vanderwegen,
55 jaar, parochie-
assistent in Ganshoren
en pastoraal
medewerker in
het crematorium van
Brussel. David is net
begonnen aan de
cursus.

Waarom heb je voor deze cursus gekozen?

SHARI - De directeur stelde me twee jaar geleden voor om deze cursus te volgen. Ik ben veel bezig rond Don Bosco in mijn godsdienstlessen en koester zijn visies, zoals ik die heb leren kennen in het boekje 'Opvoeden met Don Bosco als gids en tochtgenoot'. Ik zat op school ook in de pastorale animatiegroep. Ik denk dat de directeur zo de weg naar mij vond als toekomstige cursist, omdat we in deze werkgroep zoveel klemtonen leggen op en het voor(t)dragen van het erfgoed van Don Bosco.

DAVID - Al sinds mijn zestiende ben ik actief binnen de grote Don Boscofamilie als (hoofd)monitor op het speelplein, verantwoordelijke voor de oudsten, keukenploeg, enzovoorts. Ik maak intussen anderhalf jaar deel uit van de medewerkersgroep van Sint-Pieters-Woluwe. Naarmate de tijd vorderde kwam ik tot het inzicht dat mijn kennis in het leven en werken van Don Bosco te beperkt was. Daarom wou ik aan deze cursus beginnen.

Hoe pas je deze cursus toe in je dagelijks leven?

SHARI - Door deze opleiding durf ik mijn eigen denken en handelen veel meer te toetsen met behulp van de figuur Don Bosco. Hij is mijn gids geworden. Ik sta bewuster stil bij mijn aanpak tijdens de lessen, assistenties, een-op-een-momenten, ... omdat hierin telkens zeker ook dat stukje erfgoed voor(t)dragen zit. Zijn pedagogie spreekt me enorm aan en maakt het me niet moeilijk om hier dingen uit mee te nemen in de praktijk. Nooit geforceerd, maar echt vanuit de volle goesting en het vertrouwen op een fijne weg die ik hierdoor met onze jongeren kan afleggen. Tijdens deze cursus leerde ik naast leerkracht ook opvoeder, assistent, motivator, vertrouwenspersoon, ... zijn. Ik leerde nog meer in dialoog treden, samenwerken, het elkaar bijstaan en ik heb zo hard begrepen dat vallen erbij hoort en weer opstaan echt zo waardevol is; zowel bij mezelf als bij de jongeren

waar ik elke dag mee onderweg ga. De twee mappen (één per opleidingsjaar) liggen op een vast en zichtbaar plekje in mijn werkkruimte.

DAVID - Voor Don Bosco was iedereen waardevol en waren alle jongeren, ongeacht hun achtergrond of sociale context, de moeite waard. Ik hoop door deze cursus meer inzicht te krijgen hoe Don Bosco de ontwikkeling van mijn eigen kind kan bevorderen. Wij hebben zelf een kind met een mentale beperking en in onze opvoeding neemt Don Bosco een inspirerende rol in. Daarnaast ben ik ook in voorbereiding om mijn belofte af te leggen als medewerker van Don Bosco. Daarom is deze vorming voor mij ook van groot belang. Ik wil alles op mij af laten komen en me laten inspireren door Don Bosco, zowel in mijn privé- als in mijn beroepsleven.

Wat zou je de nieuwe cursisten willen toewensen?

SHARI - Veel verwondering, goesting, vertrouwen en een supertof leerproces, net zoals de rijke ervaring die ik er heb mogen opdoen.

Wat was je eerste indruk?

DAVID - De deelnemers van de cursus komen uit heel verschillende hoeken van de Don Boscofamilie. Tijdens onze eerste kennismaking gaf me dat een indruk dat wij veel van elkaar kunnen en zullen leren. Dat gemixt met een aantal boeiende sprekers... Het kan alleen maar goed worden. Ik kijk ernaar uit om bij het afsluiten van de cursus in 2022 mijn eerste gevoel te bevestigen.

Voor meer info:

www.donboscovorming-animatie.be
www.donboscowerken.nl

ZOVELEN GEÏNSPIREERD DOOR DON BOSCO

Andy Jebarus,
38 jaar, afkomstig uit
Indonesië, wonend en
werkend in parochie
De Vier Evangelisten in
Amsterdam Nieuw-West.

Dieter Verpoest (links)
37 jaar, wonend in
Hechtel, geeft les in de
Don Boscoschool daar.

Bij het werk voor zijn jongens heeft Don Bosco al heel gauw andere mensen ingeschakeld: zijn moeder, collega-priesters en weldoeners. Later heeft hij twee congregaties gesticht: de salesianen en de zusters, alsook de vereniging van medewerkers en de bond van oud-leerlingen. Allemaal met de bedoeling om zijn werk voor de jongeren voort te zetten en zijn pedagogie en spiritualiteit te verspreiden. In de loop van de tijd zijn daar nog verschillende andere deelgroepen bijgekomen, inmiddels meer dan dertig; takken aan de boom van de Salesiaanse Familie.

We vroegen enkele jonge salesianen en zusters, afkomstig uit onze provincie maar ook uit het Zuiden, naar hun ervaring met die Salesiaanse Familie en hoe ze naar de toekomst ervan kijken.

Er zijn nog maar weinig jonge salesianen in de provincie, ze vergrijsst. Hoe kan die groep de inspiratie en het werk van Don Bosco voortzetten?

ANDY - De provincie vergrijsst inderdaad, maar de Geest blijft eeuwig. Onze spiritualiteit zal nooit over de datum zijn! Deze spiritualiteit wil ik in leven brengen door er te zijn, presentie. Er zijn nog veel werksoorten waarin we actief zijn. Maar de vraag is of de spiritualiteit en het gedachtegoed van Don Bosco in die werken aanwezig zijn. Hebben we onze medewerkers goed gevormd? We moeten durven loslaten en keuzes maken: wat willen we zijn? En niet per se wat willen we doen.

DIETER - We leven inderdaad in een salesiaanse provincie waar de gemiddelde leeftijd eerder hoog ligt. Maar er zijn gelukkig heel wat salesiaans geïnspireerde mensen met ons verbonden. Zij zijn het vooral die Don Bosco levend moeten houden. Ik denk dat het de opdracht is van de salesianen om deze groep zo goed mogelijk te ondersteunen en te begeleiden om het gedachtegoed en de spiritualiteit van Don Bosco te beleven, uit te diepen en door te geven.

Heb je contact met de andere deelgroepen van de Salesiaanse Familie?

ANDY - Ik had mooie ervaringen met onze zusters in Brugge. Mijn verbondenheid met hen was echt geweldig. Het was gewoon een thuis. In Amsterdam zijn we bezig een groep van Don Bosco-medewerkers op te starten. Ik hoop dat deze groep een levende groep zal worden. We moeten alle zeilen bijzetten om onze spiritualiteit weer nieuw leven in te blazen.

DIETER - Binnen onze provincie ben ik verantwoordelijk voor de werkgroep “Jongeren-, roepingen- en gezinspastoraal”. Sinds dit werkjaar sluiten ook een paar zusters aan. Ik vind het heel belangrijk dat voor zo’n cruciaal aspect van onze spiritualiteit de salesianen en de zusters wegen naar elkaar toe vinden. Er is een maandelijkse bijeenkomst met de medewerkers die aan ons huis in Hechtel verbonden zijn. Het zijn momenten van ontmoeting, verbondenheid en zingeving. Ik merk dat de medewerkers uitkijken naar deze momenten.

Wat kan de bijdrage zijn van de animatiegroep voor de Salesiaanse Familie die in onze provincie bestaat?

ANDY - We kennen elkaar niet zo goed. Het zou mooi zijn als de animatiegroep hierin iets kan betekenen. Bijvoorbeeld een jaarlijkse dag organiseren, waar de hele Salesiaanse Familie bijeen komt, met niet te veel activiteiten, gewoon een gelegenheid om samen te zijn en elkaar te leren kennen.

DIETER - De voorbije jaren was ik telkens aanwezig op een ontmoetingsmoment voor de verschillende leden van de Salesiaanse Familie. De kracht van deze momenten ligt in de ontmoeting en het beluisteren van elkaars verhaal. Ik denk dat deze groep de ideale plaats is om bijvoorbeeld een evenement op te zetten voor de brede salesiaanse beweging.

Er bestaan in onze provincie ook nog de Vrienden van Don Bosco en de Beweging rond Don Bosco. Kunnen die belangrijk zijn voor de toekomst van de provincie?

ANDY - Alle groepen zijn welkom! Don Bosco is voor iedereen. Het maakt niet uit welke naam of vorm zij kiezen, liefst wel gereguleerd. Door die groepen kan onze spiritualiteit zich verspreiden. Maar vorming van deze groepen en verbondenheid met de hele Salesiaanse Familie zijn vereisten!

DIETER - Ik denk dat we op dit moment onvoldoende zicht hebben op wie die mensen allemaal zijn. Bereiken we hen voldoende? Ik hoop dat onze verschillende mediakanalen daarin een voortrekkersrol kunnen spelen, zodat ze voelen dat ze deel uitmaken van één grote beweging. Die grote beweging bestaat ook onder jongeren. Met de werkgroep “Jongeren-, roepingen- en gezinspastoraal” hopen we een Salesiaanse Jongerenbeweging te kunnen opzetten.

Lees verder op pagina 10 voor deel twee van de Salesiaanse Familie: De zusters van Don Bosco.

NB:
Bovenstaande is een verkorte versie van de kijk van twee jongere salesianen op de toekomst, lees de volledige versie op www.donbosco.nl / www.donbosco.be

Kwetsbare jongeren kunnen bij Don Bosco altijd terecht voor advies en om begeleiding te krijgen bij problemen, schulden enz.

HET GEHEIME DON BOSCO RECEPT

Jozsef is opgegroeid in Hongarije en heeft een erg turbulente jeugd gehad. Tot zijn 18e woonde hij op veertien verschillende plekken: in weeshuizen en pleeggezinnen. Toen hij volwassen was dacht hij "ik moet een beter leven voor mezelf krijgen." Hij ging naar de bussen die naar andere landen reden en pakte de eerste bus, die ging toevallig naar Nederland.

Door Linda Zengerink

Hier werd hij vervolgens weer twee keer dakloos. Bij de nachtopvang was hij al heel erg behulpzaam en hielp hij overdag bij het uitdelen van eten. Vier jaar geleden kwam Jozsef bij Don Bosco Utrecht in paniek binnen dat hij angst had om zijn school niet te halen. Hij had hulp nodig bij zijn schoolopdracht van MBO jeugdzorg niveau 4. Dit heeft hij uiteindelijk gehaald.

Jozsef is in de afgelopen periode ontzettend gegroeid en inmiddels zet hij zich al heel lang keihard in bij Don Bosco Utrecht. Vanuit zijn eigen ervaringen staat hij echt naast de jongeren. Hij draagt het project Schuldhulpverlening (voor en door jongeren in een kwetsbare positie).

Zo draait hij de spreekuren met ervaringsdeskundige jongeren bij Back UP en Buurtteam Kanaleneiland in Utrecht. Hij is intensief betrokken als adviseur voor de gemeente Utrecht, diverse hulpverleningsorganisaties en op diverse thema's bij twee ministeries. Hij zorgt altijd goed voor iedereen, assisteert bij sollicitaties, bezoekt raadsinformatiebijeenkomsten, begeleidt stagiaires en geeft Don Bosco trainingen voor nieuwe vrijwilligers. Op dit moment leeft hij nog op bijstandsniveau, maar hij hoopt als ervaringsdeskundige uiteindelijk ergens aan de slag te kunnen al zal hij zich blijven inzetten bij Don Bosco Utrecht. Zoals hij zelf altijd zegt: "ik heb geen werk, maar ik heb een beroep". Jozsef beheert onze Don Bosco hulp-telefoon 24/7. Hij beantwoordt hierop alle

vragen waar jongeren in een kwetsbare positie tegenaan lopen. Juist in deze tijd is die bereikbaarheid extra hard nodig. We zien namelijk duidelijke verschillen in het land wat betreft face-to-face contact door hulpverleners. Jozsef zorgt er voor dat jongeren ook om 02.00 uur 's nachts nog hulp krijgen door hen door te verwijzen naar bijvoorbeeld de crisisopvang. Hij appt om 23.00 uur nog terug als je niet kan slapen, omdat je stress hebt door geldzorgen. Zo kunnen we nog even door gaan.

Hij vindt in deze tijd vooral de saamhorigheid erg belangrijk. Het naast de jongeren staan en hen ondersteunen waar het echt nodig is. Juist nu is het extra belangrijk dat we de handen ineen slaan. Helaas kan dit niet meer door een knuffel te geven, maar we kunnen wel liefde, acceptatie en begeleiding bieden. Door complimenten en jongeren te stimuleren en op een hartelijke manier met ze te praten voelt hij zich zeer verbonden met de Don Bosco methodiek.

Jozsef: "In deze coronatijd is de Don Bosco methodiek voor iedereen die hulp biedt aan kinderen en jongeren nog een groter voorbeeld dan het al was. Vooral nu moeten we voor elkaar klaar staan en dat kan heel simpel. Door grapjes te maken en door niet te overdrijven kun je naast elkaar staan in plaats van dat je er boven staat. Door in dialoog te gaan en altijd een tweede kans te geven bouw je kinderen en jongeren op. Juist in deze moeilijke tijd is spel een goede manier om met jongeren eenheid te creëren. Zo hebben we bij Don Bosco veel waterballonnen gegooid, geweewolfd en andere spelletjes op 1,5 meter afstand gedaan. Veiligheid bieden voor de toekomst op een preventieve manier en keuzes stellen aan de kinderen en jongeren zelf, maar wel altijd op de achtergrond aanwezig zijn. Dat is voor ons het geheime recept in deze tijd."

Bedankt Don Bosco voor jouw inspiratie in deze vreemde tijd!"

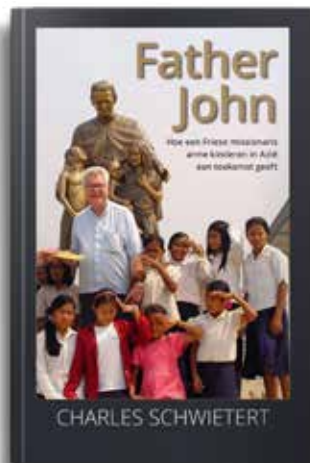

Elk jaar zorgt de Salesiaanse Familie voor een Strenna, een jaarspreuk. Voor 2021 is het jaarthema: **Hoop zet ons in beweging "Zie ik maak alles nieuw"** (Apocalyps / Openbaring 21:5)

NIEUW BIOGRAFIE PATER JOHAN VISSER

In 1956 vertrok pater Johan Visser uit Weert naar zijn missie. Als salesiaan van Don Bosco is het verzorgen van onderwijs voor kansarme jongeren een zeer belangrijk onderdeel van zijn missie. Door een goede opleiding kunnen de jongeren hun situatie blijvend verbeteren. Niet alleen voor zichzelf maar ook

voor hun gezin, familie en uiteindelijk ook voor hun land. Pater Visser richtte in Thailand en in Cambodja verschillende scholen op; technische vakopleidingen en ook een hotelschool.

Journalist Charles Schwieter heeft als vrijwilliger les gegeven op een school van pater Visser en is met hem bevriend geraakt. Onder indruk van de resultaten van het werk van pater Johan heeft hij het initiatief genomen om een biografie te schrijven over het leven en werk van deze missionaris. De biografie is te koop voor € 25,-. De opbrengst komt ten goede aan de scholen van pater

Visser. Wilt u een exemplaar van het boek ontvangen stuur dan een e-mail naar info@missiethuisfront.org onder vermelding van uw naam en uw adres. Het boek is zowel in het Nederlands als Engels verkrijgbaar.

BIJZONDERE DATA 2021

31 januari 2021: feest van Don Bosco, dit wordt in alle Don Boscowerken en -huizen gevierd

Meimaand: Mariamaand = maand van 'Maria, Hulp van de Christenen'

16 augustus 2021: herdenking geboortedag Don Bosco

IN MEMORIAM

Greta Althing, zuster van Don Bosco

Godelieve Van Waavelde, zuster van Don Bosco

Liesbeth Hoebe, zuster van Don Bosco

José Hanssens, salesiaan-priester

Albert Debakkere, salesiaan-priester

We staan even stil en gedenken hen via een persoonlijke tekst op www.donbosco.be/in-memoriam

Dankbaar voor hun leven, dat zij mogen deelnemen aan Gods heerlijkheid.

DE ZUSTERS VAN DON BOSCO

Zuster Nathalie leeft in het provinciaal huis. Zij ontvangt er de missionarissen en andere gasten. Ze studeert gezinswetenschappen.

Zuster Katelijn is actief als internatsbeheerder in het internaat te Groot-Bijgaarden (bij Brussel).

De toekomst ligt in het nu. Dit kan filosofisch klinken en toch zijn wij er van overtuigd dat de kracht van het verleden ons de moed geeft om vandaag als zuster van Don Bosco bezig te zijn. Enerzijds in de zending die ons is toevertrouwd en anderzijds in de gemeenschap. Hopen dat we op die manier een klein teken kunnen zijn in de maatschappij. Het vraagt vandaag heel veel om vanuit een minderheidspositie een stempel te kunnen zetten in de maatschappij. Op het eerste gezicht is er menselijk gesproken ontmoediging omdat er geen nieuwe roepingen zijn. We hebben geen aantrekkingskracht meer. Maar in vertrouwen geloven we dat dit het werk van God is, zoals Hij het begonnen is.

Don Bosco is een gekend pedagogisch merk en daar zit een duidelijke knoop. Het is de bedoeling dat we als zusters van Don Bosco niet enkel pedagogisch sterk staan maar ook pastoraal durven getuigen van ons zuster zijn. Het is belangrijk om dit samen te doen met tal van mensen die met ons meewerken. Onze spiritualiteit is een werk van iedereen. Zowel de internen,

ouders, poetspersoneel, opvoedsters, verpleegkundigen kunnen we inspireren door hen te vertellen waarvoor, waarvan en hoe we leven. Dit zorgt voor een samen gedragen spiritualiteit. Het is noodzakelijk dat we hen daarvoor toerusten en de nodige vorming aanbieden. Enkel vorming zal hiervoor niet volstaan. Dat is pas een begin om samen verder de weg uit te stippelen in medeverantwoordelijkheid.

De Salesiaanse Familie is één geheel en we kennen elkaar. Het is altijd fijn om samen te werken met mensen met dezelfde spiritualiteit. Anders ingevuld en beleefd maar met als gemene deler de spiritualiteit van Don Bosco en de geest van Mornese. Zo ontmoeten we elkaar nu door de eucharistievieringen die de salesianen ons aanbieden; werken we samen in de parochie, in het koor of Godly Play met de medewerkers en oud-leerlingen. Het zijn maar enkele voorbeelden, maar ze geven ons de ervaring van het "Da mihi animas cetera tolle". Hierbij denken we ook aan de gezamenlijke retraite naar Turijn/Mornese, de bijeenkomsten in het teken van 200 jaar Don Bosco.

De Salesiaanse Familie draagt samen de toekomst.

Het samen zoeken naar oplossingen en samen visionair durven denken zijn volgens ons sleutelwoorden om de toekomst positief tegemoet te gaan. Geen grootse plannen maar concreet en eigentijds. Samen antwoorden zoeken op de noden in onze wereld. Onze coronapandemie schept hierin wat mogelijkheden. We zijn nu sterk op elkaar aangewezen en kunnen in het kleine en eenvoudige heel wat nood lenigen. Ondanks de ontmoedigende situatie waarin we ons soms bevinden en waarin jongeren ook vertoeven, kunnen we wel samen dromen. Moeten we niet de jongeren durven uitnodigen om hun leven naar Christus te oriënteren en Hem radicaal te volgen? We kunnen de omstandigheden niet negeren waarin de jongeren leven. Maar God vindt altijd een uitweg, zelf daar waar wij geen uitweg meer vinden.

Ondanks onze minderheid moeten we toch durven getuigen de jongeren uit te nodigen om Christus te volgen in de geest van Don Bosco en Maria Mazzarello.

De salesiaanse Beweging en de vrienden van Don Bosco zijn de sterke motoren die ervoor zorgen dat zijn erfgoed door er over te vertellen en middels concrete voorbeelden niet verloren gaat.

We hebben zelfs de plicht om ons op deze groepen te richten, ze zijn de enige kans waarop we samen met de Heilige Geest onze invloed kunnen uitoefenen, zodat ze niet zoals alle anderen naar de wereld kunnen kijken, maar met een onderscheidingsvermogen dat kan slagen, tot het maken van radicale keuzes voor God en voor Don Bosco. We geloven dat het ook een gunstige grond is voor de verkondiging van de levende Christus en het charisma van Don Bosco en zijn heel erg dankbaar om als zuster tot die Beweging te behoren.

Jongeren en Don Bosco, overal zie je dat deze relatie mooie vruchten oplevert: thuis, op school, op speelpleinen en op straat. Bij Don Bosco kunnen kinderen en jongeren terecht voor ontmoeting en plezier... in Vlaanderen en Nederland maar ook over de landsgrenzen heen.

Wat kun je zoal bij Don Bosco in Vlaanderen en Nederland? O.a.

- animator worden bij Jeugddienst Don Bosco - vanaf 15 jaar
- je gaan amuseren op een Don Boscospeelplein
- deel uitmaken van het jongeren- en gezinspastoraal
- naar de (salesiaanse) parochie gaan
- deelnemen aan de vormingsavonden van de medewerkers van Don Bosco
- meegaan met een Turijnreis
- jeugdcentra (Apeldoorn en Rijswijk)
- vakantieactiviteiten (DeeBeetje en diverse scholen)
- vrijwilligerswerk doen bij tal van Don Boscowerken
- contact maken met andere streetwise jongeren en jonge ouders

Internationaal

- meedoen aan Internationale activiteiten via Don Bosco Youth Net
- je inzetten als vrijwilliger in het buitenland via VIDES of via SAMEN

ONDERWIJS: WAAROM KIEZEN VOOR EEN DON BOSCOSCHOOL?

Foto: Richard van Hoek

Bij Don Bosco kunnen kinderen en jongeren terecht voor spel, plezier en ontspanning maar ook voor onderwijs.

Terwijl in Nederland de Don Boscoscholen werden overgenomen door andere besturen, bouwden de congregaties van de salesianen en van de zusters van Don Bosco in Vlaanderen een netwerk uit van onderwijsinstellingen en internaten. Zowel scholen voor kleuters en lagereschoolkinderen, als voor bijzonder onderwijs, colleges, beroepsopleidingen en technische scholen vormen het aanbod van het schoolbestuur; het Don Bosco Onderwijscentrum.

Door Bart Decancq

Zo'n 20.000 leerlingen zijn het menselijk kapitaal waar 2.900 personeelsleden mee aan de slag mogen gaan.

De eigen 'Pedagogische Begeleidingsdienst van de salesianen van Don Bosco' stimuleert en steunt hen om vanuit een eigen inspiratie aan onderwijs en opvoeding te doen. De internaten tellen 370 internen.

In Vlaanderen loopt ongeveer 70% van de leerlingen school in wat men 'het katholiek onderwijs' pleegt te noemen. Bepaalde beslissingen en evoluties hebben in de loop van de geschiedenis de onderwijskaarten van Vlaanderen op die manier geschud. In veel gevallen is de heilige verdwenen in de naam van de school en vervangen door een geseculariseerde variant. Wij blijven trouw aan de bron van waaruit we vertrekken en doen veel inspanningen om de geest van Don Bosco in onze scholen en internaten te behouden.

Een oud-leerlinge van de Don Bosco-school in Hechtel was op reis in Hongkong en zag aan een school de afbeelding van Don Bosco hangen. Ze belde aan en werd er gastvrij ontvangen. Bij het bezichtigen van de school viel het haar op hoe ze dezelfde sfeer en aanpak herkende.

Tijdens een gesprek bij de sollicitatie voor pedagogisch begeleider vroeg iemand van de koepelorganisatie of er dan zoiets bestaat als salesiaanse wiskunde... De betrokkene had er blijkbaar niet aan gedacht dat er ook niet echt een 'katholieke wiskunde' bestaat. Eigenheid

hoeft niet te betekenen dat iets helemaal origineel is maar wel dat het in een creatieve samenstelling kan voorkomen. Een dergelijke reactie toont ook aan dat het in onze huidige samenleving niet meer vanzelfsprekend is om vanuit een christelijke identiteit onderwijs met een eigen gezicht te organiseren.

De afbeeldingen van Don Bosco die overal opduiken, zijn vooral een uitnodiging om in diezelfde stijl jonge mensen te begeleiden op hun weg van groei en ontwikkeling, om hun vormingsproces met betekenissen te duiden en in te kleuren. Wat is het meest menswaardige vanuit een evangelische inspiratie? Het meest menswaardige vanuit een optimistisch geloof en vertrouwen in de groeimogelijkheden van elke jonge mens? De quote: kinderen leren niet van mensen die ze niet graag mogen, brengt ons bij het vertrekpunt van een salesiaanse aanpak namelijk de 'assistentie'. Het geïnteresseerd en bemoedigend aanwezig zijn bij concrete situaties waar jonge mensen dagelijks mee te maken hebben.

Tijdens een bijeenkomst met leidinggevendenden uit onze scholen vroegen we hoe salesiaanse elementen zichtbaar zijn in het dagelijkse schoolleven.

Bovenaan staat: de nabijheid van leerkrachten bij leerlingen, de hartelijkheid in stijl en communicatie, de verbondenheid door het opvoedingsproject, de assistentie, een luisterend oor zijn.

Bij de zaken die in de verdrukking komen, geeft men onder andere aan: engagement van leerkrachten buiten het gewone lesgeven, sommige personeelsleden en de leerlingen staan verder en verder af van pastoraal en christelijke symboliek.

Een school moet dan ook ruimte geven en tijd om in dialoog te gaan, om zich te confronteren met andere meningen en ideeën. Zoals Don Bosco moeten leraren en opvoeders daarbij verwijzen naar voorbeelden en positieve modellen waaraan men zich kan spiegelen. Kunnen we nieuwe wegen vinden waarin opvoeders, kinderen en jongeren elkaar ontmoeten, waarbij men kan getuigen van waaruit men leeft, waar dienstbaarheid geen hol begrip is en waar men het leven kan vieren?

12.10 uur: de leerlingen van het 4de jaar en van de 3de graad treffen nog enkele voorbereidingen voor het middagspel. Zestig jonge mensen nemen de verantwoordelijkheid om de middagspeeltijd van de eerste graad ontspannend in te vullen. Jonge mensen die verantwoordelijkheid krijgen; een ervaring voor hun leven.

www.dboc.be

VAN ÉÉN MAN NAAR EEN WERELDWIJDE BEWEGING

Wereldwijd zijn gelovigen met elkaar verbonden door hun geloof in Christus. In feite moeten wij ons allemaal verbinden aan de verkondiging van het evangelie, in woord en daad. ‘Gedoopt’ zijn wil immers zeggen: ‘gezonden’ zijn, een missie hebben. Er zijn mensen voor wie dit een levensvervullende zending is waarvoor ze alles wilden achterlaten. Ze gaan waar ze geroepen of gezonden worden. Natuurlijk denken we hierbij in het bijzonder aan de honderden medebroeders die uit Nederland en Vlaanderen vertrokken zijn naar alle continenten.

Er zijn nog steeds 35 salesianen en drie zusters van Don Bosco die werkzaam zijn in landen als Congo, Rwanda, Marokko, Guatemala, Haïti, Bolivia, Ecuador, Uruguay, Cambodja, de Verenigde Staten, Brazilië, Benin, Australië, Hong Kong en Japan (rood gemarkeerd op kaart). Soms stonden ze aan de oorsprong van de salesiaanse aanwezigheid in een bepaald land. Vaak hebben ze er baanbrekend werk verricht.

De missionarissen hebben allemaal het beste van zichzelf gegeven voor de armste jongeren en de gewone mensen. Ondertussen is een andere beweging op gang gekomen. Onze provincie Vlaanderen-Nederland vindt een nieuwe adem dankzij de jonge medebroeders die uit andere landen naar hier komen om hun medewerking te verlenen aan een project van Don Bosco in onze regio. Ze komen uit Vietnam, Indië, Oost-Timor,

Mexico, Indonesië, Nigeria en Oeganda. Ze hebben hun land en hun vertrouwde omgeving en cultuur verlaten om zich hier met een groot hart in te zetten voor de jonge mensen tot wie ze gezonden worden.

Voor dit jubileummagazine zochten we een missieproject waar zowel een Nederlandse als een Vlaamse salesiaan al jarenlang werkzaam zijn en kwamen uit in Kinshasa, in de Democratische Republiek Congo bij Kees Smeele en Pol Feyen. En stelden hen de vraag:

Hoe inspireren jullie in deze tijd Afrikaanse jongeren met Don Bosco?

Beste missie vrienden,
Nog op zijn sterfbed sprak Don Bosco tot zijn eerste opvolger Don Rua: “Maak je beminde, laat de jongens voelen dat je van hen houdt.” En dat geldt voor alle jeugd in alle landen. Wij proberen dat al een vijftigtal jaren te doen in morgen- en

▲ Links met bril Kees Smeele, met witte pet Pol Feyen.

avondwoordjes en in persoonlijk contact. Maar we zeggen ook vaak: geen woorden maar daden. Voor ons betekent dat werkelijk open staan voor hun gesprekken en hun problemen, we kunnen niet alles oplossen maar wel de tijd te nemen om te luisteren en hen te adviseren. De beste sprekers zijn zij die kunnen luisteren. Dit is zo belangrijk in hun situatie en leven en zeker voor straatkinderen.

In het begin zijn ze achterdochtig, waarom houdt die man zich met ons bezig? Wat wil hij van ons? Later zien en voelen zij dat we hen gelukkig willen zien en maken. Ze vragen niet beter dan dat we hen liefhebben en een kans willen geven en helpen op weg naar school en werk. Datzelfde geldt ook voor de werknemers. Behandel hen als collega, sta open voor hun ideeën en vragen. Meeleven is juist waar Don Bosco zo sterk de nadruk op legde. Respect voor hun cultuur die niet Nederlands is en waar je mee moet leren leven en die je zeker niet moet veroordelen. Afrika is géén provincie van Europa.

Wij zijn salesiaan geworden vanwege de sfeer bij Don Bosco: spontaan, gewoon, geen dikdoenerij of afstand. Vandaar dat we werken met en voor de jeugd, met de nadruk op MET. Respect voor groot én klein. Onze deur staat altijd open en als er iemand binnen komt dan gaat de radio uit en de laptop dicht en hebben wij een luisterend oor. Dat vinden wij zo belangrijk en dat maakt contact mogelijk. Dat is altijd het proberen waard en moet ons ambacht zijn.

Hartelijk gegroet uit een warm Congo, Koko Pol en Kees de Congolees.

VIA DON BOSCO – INTERNATIONALE SAMENWERKING

In Vlaanderen en Nederland zetten scholen en Don Bosco-organisaties zich in voor de opleiding en het welzijn van kinderen en jongeren. De salesianen van Don Bosco zijn wereldwijd actief in ruim 140 landen. De organisatie VIA Don Bosco vertegenwoordigt de internationale poot van onze provincie en ondersteunt beroepsonderwijs en tewerkstelling van jongeren in Afrika en Latijns-Amerika. Door Bram Reekmans

VIA Don Bosco is een erkende Belgische en salesiaanse ngo (niet-gouvernementele organisatie, zonder een winstdoel) voor ontwikkelingssamenwerking die haar activiteiten naar Nederland wil uitbreiden. Vanuit de overtuiging dat onderwijs en vorming de motor zijn voor duurzame ontwikkeling, vechten we al meer dan 50 jaar voor het recht op onderwijs voor kwetsbare jongeren wereldwijd. Vanuit de pedagogie van Don Bosco helpen we kansarme meisjes en jongens om via onderwijs en tewerkstelling op te klimmen uit de armoede, hun toekomst in eigen handen te nemen, en bij te dragen aan de economische ontwikkeling van hun land. Want zoals Nelson Mandela ooit zei: “Onderwijs is het krachtigste wapen dat je kunt gebruiken om de wereld te veranderen”.

VIA Don Bosco is actief op twee fronten. Ten eerste ondersteunen we Don Boscoberoepsscholen en tewerkstellingsinitiatieven in elf landen in Afrika en Latijns-Amerika. Kwetsbare meisjes en jongens kunnen er terecht voor een beroepsvoorbereidende opleiding als houtbewerking, automechanica, hotel & restaurant, elektriciteit & zonne-energie,

metaalbewerking, kapper, landbouw, enz. VIA Don Bosco ondersteunt de scholen enerzijds om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren door bijvoorbeeld de opleiding van leerkrachten, het aanpassen van leerplannen op de behoeften van de arbeidsmarkt of het verbeteren van didactisch materiaal en infrastructuur. Anderzijds bieden we ondersteuning om het beheer van de scholen en hun financiële duurzaamheid te verbeteren. Omdat het belangrijk is dat jongeren na hun opleiding waardig werk vinden, zetten we via tewerkstellingsinitiatieven ook sterk in op de begeleiding van jongeren naar de arbeidsmarkt of ondernemerschap.

Ook hier bij ons kunnen we bijdragen aan een duurzame en rechtvaardige wereld. Daarom werkt VIA Don Bosco ook aan wereldburgerschapeducatie. Via allerlei educatieve activiteiten en uitwisselingstrajecten met jongeren en scholen uit het Zuiden, interesseren en mobiliseren we jongeren uit Belgische secundaire scholen rond mondiale uitdagingen en wereldburgerschap. Het doel is om jongeren op te voeden tot kritische, solidaire en actieve wereldburgers.

▲ De droom van Ruben Moises Flores uit Bolivia

“Mijn familie is arm. Nadat mijn vader overleed, begon mijn moeder te drinken. Ze behandelde ons slecht en op een dag ben ik van thuis weggelopen. Ik begon op straat te leven met een bende vrienden. Op een dag sprak een man ons aan over een Don Bosco opvanghuis. Toen ik er aanklopte hebben ze me met open armen ontvangen. Ondertussen woon ik er samen met andere jongens en ben ik een opleiding houtbewerking begonnen. Ik heb ontdekt hoe waardevol het leven is. Mijn grote droom is om architect te worden. Wanneer ik afgestudeerd ben wil ik een opvanghuis ontwerpen voor andere kinderen zonder thuis”.

Voor meer info: www.viaddonbosco.org

DON BOSCO NIET KANSARM MAAR **KANSRIJK**

open en vol verwondering
aanwezig zijn
vertrouwen geven
met een hart dat spreekt
vol humor en plezier

Verwachtingen die realistisch zijn
oog voor het 'kleine goede'
telkens nieuwe kansen zien
een luisterend oor – in dialoog
vriendschappelijke steun
waardering die wordt uitgesproken

Zo moedigen wij jonge mensen aan
in het voetspoor van Don Bosco
om te avonturieren
op het gebied van zelfstandigheid
te ontdekken wie ze zijn
en mogen worden
met innerlijke waarden als kompas

samen onderweg
naar een kansrijke toekomst
voor iedere jongere

GEMEENSCHAPSZIN
JE BENT ALTIJD WELKOM

SPORT EN SPEL
ONGEDWONGEN

SAMEN

BEREID TOT LUISTEREN
HUMOR
VRIENDELIJK
IEDEREEN MAG AANSCHUIVEN

JEZELF ZIJN

FLEXIBILITEIT
OPEN DEUR

WIL JE IETS DRINKEN?

INTERESSE

VERTROUWEN GEVEN

TOT ZIENS WEER

DON BOSCO
JEUGD- EN JONGERENWERK
BIEDT KANSEN

